

Dette kapitel er ment som en hjælp til at undgå 7 snubletråde, som mange falder over, når de giver sig i kast med akademisk skrivning. I grundskolen har du sikkert fået masser af træning i at skrive fx journalistik eller fiktion, men på en gymnasial uddannelse vil du møde nogle nye genrer, der er underlagt andre regler og konventioner, end du er vant til. Hvis du har skrevet noveller, reportager eller dagbogstekster, har du helt automatisk undgået de fleste snubletråde, og det er derfor, mange snubler, når de møder nye danskfaglige genrer. Vi vil gerne lære dig, hvorfor og hvordan du skal undgå lige præcis disse 7 snubletråde. Det handler kapitel 2 om.

Først præsenterer vi dig for hver enkelt snubletråd og giver dig en enkel forklaring med nogle gode eksempler. Herefter følger en eller flere små opgaver, der træner dig i at genkende og begrunde de forskellige snubletråde. Disse opgaver kan laves individuelt, i par eller i gruppet. Bagerst i kapitlet er der endnu flere opgaver, der kan anvendes som afbræk i undervisningen eller som repetitionslege. Vi har brugt de samme to baggrundstekster hele vejen igennem kapitlet, og dem kan du starte med at læse, hvis du synes, det bliver lettere at forstå de små eksempler, vi giver undervejs.

De 7 snubletråde:

- A. Beskrivelse uden analyse
- B. Indforstået **behandling** af teksten eller skribenten
- C. Manglende eller forkert brug af **citater**
- D. Manglende **distance** i form af holdninger og procesorientering
- E. Punkttopstillinger og **ensformighed**
- F. **Fusk** og sjusk med kilder
- G. **Generelle** og vage formuleringer

BAGGRUNDSTEKSTER

“Terror i Danmark”

(uddrag af leder i *Ekstra Bladet* den 15. februar 2015)

Det modbydelige angreb på et demokratisk møde på Østerbro i København, der kostede en mand livet og sårede tre politibetjente i går, kom ikke uventet.

Begivenheden er forfærdeligt sørgelig, den er uhyggelig og skræmmende, men man skal have været både døv og blind, hvis man ikke havde en fornemmelse af, at sådan noget kunne ske også i Danmark. På et tidspunkt måtte de rabiate, religiøse galninge vel også slå til herhjemme. Som vi senest så det i Paris ved det bestialske overfald på magasinet *Charlie Hebdo*. Flere har da også i de seneste år forsøgt at slå os ihjel. Hidtil uden nævneværdigt talent, men det havde nok ikke sandsynligheden for sig, at vi kunne blive ved med at gå fri [...]

Lige nu er et vældig godt tidspunkt at holde hovedet koldt og holde fast i nogle vigtige og centrale holdepunkter på: Attentatet blev ikke udført af en bestemt religion, men af nogle kriminelle galninge, der ikke er raske i hovedet. De kæmper forgæves. Ytringsfriheden lader vi os ikke true fra, og eventuelle andre idioter bør nok tage bestik af den kendsgerning, at mødet i Krudttønden fortsatte efter angrebet. Tag den, fascister!

Emil Aarestrup – “Angst”

(fra *Digte*, 1838)

Hold fastere omkring mig
Med dine runde Arme;
Hold fast, imens dit Hjerte
Endnu har Blod og Varme.

Om lidt, saa er vi skilt ad,
Som Bærrene paa Hækken;
Om lidt, er vi forsvundne,
Som Boblerne i Bækken.

A. Beskrivelse uden analyse

EKSEMPLER

Der er ikke så meget billedsprog i digtet, men der er nogle få sammenligninger: "... som Bærrene på Hækken" (strofe 2, vers 2) og "... som Boblerne i Bækken" (strofe 2, vers 4). Ellers er det ret realistisk, så der er ikke så meget at sige om metaforer, da der ikke er nogen af dem i digtet.

*

Sproget er næsten dagligdags, men man kan alligevel godt se, at teksten er gammel, fordi der er brugt aa i stedet for å, og substantiverne er skrevet med stort. Dette viser, at det er gammelt sprog.

Hvorfor er det en snubletråd?

De beskrivelser, du ikke bruger i din analyse, fortolkning eller vurdering af teksten, er irrelevante. Hvis du ikke kan finde noget interessant eller analytisk brugbart at sige om metaforer, så lad være med at skrive om det.

I det første eksempel bliver citaterne ikke brugt til at få en analytisk pointe frem, men bliver brugt i en simpel beskrivelse af billedsproget. Citaterne viser altså blot, hvor der bliver brugt sammenligninger. I stedet bør der følge en analyse af, hvorfor det er tilfældet, og det bør fremgå, hvordan det sparsomme billedsprog er særligt vigtigt for tekstens udsagn.

I det andet eksempel kan der ikke drages nogen analytisk konsekvens af, at stavemåden er gammeldags. Det er en ret overfladisk iagttagelse, som forbliver på overfladen, og som ikke fører noget interessant med sig.

Hvordan undgår man beskrivelse uden analyse?

Læs din opgave igennem. Giv derefter de analytiske afsnit et kritisk gennemsyn, og slet de afsnit, som du ikke drager nogen analytisk konsekvens af, og som ikke bliver brugt til at understøtte din tolkning eller vurdering af tekstens samlede udsagn. Læs gerne om fremstillingsformen "Analyse" i kapitel 3 side 94, hvis du er usikker på, hvad det vil sige at analysere.

Det er selvfølgelig også en mulighed at uddybe afsnittene, så de rent faktisk bliver analytisk relevante. Iagttagelsen af "gammeldags sprog" kan sagtens være interessant, hvis der fx i en helt ny tekst indgår nogle meget gamle og atypiske ord, for så må der være en særlig årsag til, at de bliver benyttet lige netop dér. Det er en analytisk opgave at forklare, hvordan teksten skifter karakter ved hjælp af særlige ord og ud-

tryk, ligesom det er en analytisk og evt. fortolkningsmæssig opgave at svare på, hvorfor gamle ord indgår i en tekst, der er skrevet og foregår i nutiden. Man kan firkantet sagt kende forskel på beskrivelse og analyse ved at forholde sig til, om man svarer på "hvad"/"hvilken"-spørgsmål eller "hvordan"/"hvorfor"-spørgsmål. "Hvad der sker i en tekst" vil være en beskrivelse. "Hvilke sproglige greb der bliver benyttet" er også en beskrivelse. Når man undersøger, hvorfor der bliver benyttet mange klichéer, eller hvordan de mange sproglige nydannelser skaber en bestemt betydning i en tekst, er det analyse.

God praksis

Ordene "Hjerte", "Blod" og "Varme", der ofte bruges metaforisk, får i denne sammenhæng en konkret betydning. De to sammenligninger, mennesker som bær og mennesker som bobler, kan læses ind i den realistiske ramme, der allerede er etableret: at mennesker er en del af et større kredsløb ligesom alle andre naturfænomener. Men bobler og bær er samtidig gængse vanitassymboler, dvs. symboler på død og forgængelighed, og på den måde er de mere end "bare" sammenligninger: De er hentet direkte ud af barokkens billedunivers. Således overskrider Aarestrup den sene romantiks idyldyrkelse og udstrakte metaforbrug ved både at trække tråde tilbage til barokken og frem mod det moderne gennembrud.

Opgaver til snubletråd A

OPGAVE 1:

- Læs nedenstående tekstuddrag igennem.
- Hvor og hvordan kan man se, at eleven er faldet over snubletråden?
- Diskutér det i gruppen/med en makker, og overvej, hvordan man kunne have undgået snubletråden.

En fortælle teknik, som bliver brugt i novellen, er in medias res. Hvis man kigger på begyndelsen, er det tydeligt, at man bliver smidt lige ind i historien. Fortælleren er en jegfortæller. Men der går lige et par linjer, inden man finder ud af, at det er en jegfortæller. Det ses tydeligst, når der står: "... men han har engang boet til leje i dette hus, på førstesalen, om jeg bor der nu?" (side 7, linje 6).

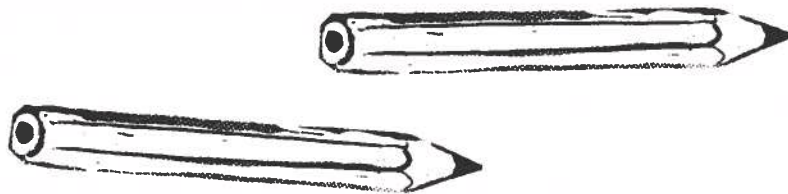
OPGAVE 2:

Nedenfor er et godt eksempel på, hvordan tekstiagttagelser bliver brugt analytisk. Diskutér i gruppen/med din makker, på hvilken måde skribenten har undgået snubletråden, og hvad det betyder for det analytiske afsnit.

Valget af fortællertype spiller en stor rolle, da løgne er et af novellens hovedtemaer, og det er i kraft af jegfortællerens indre synsvinkel, at læseren bliver klar over, at man har med en utroværdig fortæller at gøre: "I dag er han 41, og hvor gammel er jeg? 32, siger jeg. Det er ikke helt sandt" (side 10, linje 14). Her indrømmer fortælleren via den indre synsvinkel, at hun lyver; altså er hun utroværdig i relation til den anden person i novellen. Den måde, hvorpå hun indrømmer løgnet, tyder på en eller anden grad af forlegenhed over at lyve. Der siges ikke: "Det er ikke sandt", men udsagnet modificeres med "helt" for at få det til at lyde mindre slemt. Dog giver fortælleren ingen indsigt i, hvorfor hun lyver; løgnet står alene og giver læseren et indblik i den ensomhed, som fortælleren oplever, uden at det bliver sagt direkte.

OPGAVE 3:

- Vælg en af de tekster, I har læst tidligere, eller spørg jeres lærer, der måske har et godt forslag.
- Skriv en lille analyse af tekstens udsigelsessituation (fortælleforhold), hvor I arbejder med at undgå snubletråden "Beskrivelse uden analyse".
- Når I har skrevet færdig, så byt tekst med en anden gruppe, og diskutér, hvordan gruppen undgik snubletråden.

B. Indforstået behandling af teksten eller skribenten

EKSEMPEL

Emil skriver om kærligheden og døden i digtet.

Hvorfor er det en snubletråd?

Det ligger i de danskfaglige genrer, at læseren ikke kender hverken teksten eller skribenten, men kun har din opgave at gå ud fra. Det kan måske føles kunstigt at præsentere H.C. Andersen eller dronning Margrethe II, og i de tilfælde, hvor en person er kendt af ALLE danskere, vil det kun være nødvendigt med en ganske kort præsentation. I mange andre tilfælde vil der være forskel på, hvad man kan regne med, at læseren kender til, og hvis teksten og skribenten ikke bliver præsenteret, vil læseren mangle disse oplysninger for at kunne forstå din opgave.

Hvordan undgår man indforstået behandling af teksten eller skribenten?

Både tekst og skribent skal præsenteres ordentligt, før du går i gang med behandlingen af teksten. Brug de informationer, som du får sammen med teksten. Når du får udleveret en tekst, bør der altid stå, hvor teksten er trykt eller udgivet, og der vil måske også være nogle få oplysninger om skribenten.

Du må aldrig nøjes med at bruge en skribents eller forfatters fornavn. Til gengæld må du selv vælge, om du vil bruge det fulde navn, kun efternavnet eller initialer. Skriv det fulde navn første gang, det nævnes, og først derefter kan du evt. gå over til kun at bruge efternavnet eller initialer.

God praksis

I digtet "Angst", trykt i digtsamlingen *Digte*, som blev udgivet i 1838, skriver den danske digter Emil Aarestrup om kærligheden og døden.

Opgaver til snubletråd B

OPGAVE 1:

- Læs de tre tekstuddrag, og find alle de steder, hvor der snubles.
- Forklar, hvorfor det er vigtig viden, som læseren går glip af.

Hanne formidler sit budskab godt og grundigt i artiklen vha. de sproglige virkemidler, hun tager i brug. Hun gør det klart for læseren, hvem artiklen henvender sig til, hvem de slemme er, og hvem ofrene er.

*

Poul uddyber ikke rigtigt det synspunkt, at han gerne vil have mindre it i undervisningen, da det ville svække hans argumenter, hvis han gik i detaljer. Her kommer han i stedet ind på en anden lærer, der er blevet lige så træt af brugen af it, som han er. Pelle mener, at det kun kan gå for langsomt, når det kommer til mere it i undervisningen.

*

Og derfor kan man også sige, at agerhønen som symbol bliver en modsætning til de døde fasaner i den anden fugletekst. Agerhønen er netop kommet til dem for at bringe noget positivt ind i deres liv. Det hedder om tilberedelsen af agerhønen i teksten "... for hun beredte det håbets festmåltid ..." (side 7). Agerhønen er altså et symbol på håb, der bliver givet til familien, da de mest mangler det.

OPGAVE 2:

I nedenstående tekstuddrag fra en danskfaglig opgave mangler alle tekstinformationer. Find og indsæt alle informationerne, og sørg for at overholde alle krav til, hvordan tekstinformation skal angives. Det er den første baggrundstekst i kapitel 3, du skal bruge (se side 79).

Når man som ung eller barn skal forholde sig til døden, kan de overvejelser og refleksioner, man gør sig, have en modnende effekt på én. Det er blandt andet det, novellen _____ af _____ fra værket _____ fra _____ beskæftiger sig med.

C. Manglende eller forkert brug af citater

EKSEMPLER

Et enkelt sted træder en ironisk distance frem, men for det meste er teksten kendetegnet ved en tydelig vrede. I teksten påstås det også, at man skal have været både døv og blind, hvis man ikke havde en fornemmelse af, at der også kunne ske terrorangreb i Danmark: "Man skal have været både døv og blind, hvis man ikke havde en fornemmelse af, at sådan noget kunne ske også i Danmark."

*

Det lyriske jeg er formentlig en mand, da du'et beskrives som havende "... runde Arme" (strofe 1, vers 2). De to personer i digtet holder om hinanden, og der er sandsynligvis en intim relation imellem dem.

Hvorfor er det en snubletråd?

I det første eksempel er der to fejl. For det første mangler der et citat i den første sætning, og det betyder, at den stilistiske iagttagelse opfattes som en løs påstand, og det er ærgerligt – den skal understøttes med citater for at virke overbevisende. For det andet gentager citatet bare det, som skribenten har omformuleret fra teksten. Det, der står direkte i din egen tekst, behøver du ikke også skrive i citat. Her er det nok at lave en henvisning i parentes inde i selve brødteksten eller indsætte en fodnote.

I det andet eksempel er der en fin analytisk iagttagelse, der understøttes med et velvalgt citat, men de følges ikke op af en forklaring på sammenhængen mellem de to: at runde arme er et tegn på kvindelighed.

Hvordan undgår man manglende eller forkert brug af citater?

Det første giver sig selv: Sæt nogle citater ind. Den gode citatbrug fungerer som belæg, der understøtter din påstand om, hvordan teksten skal læses.

Husk, at et citat aldrig må stå alene, men skal forklares før eller efter. Der skal stå, hvad citatet viser, men ikke "Citat:" eller "Her er et citat" før et citat. Det duer derfor ikke at indlede sin opgave med et citat for derefter at skrive: "Dette er et vers fra digtet "Angst" af Emil Aarestrup", hvis du ikke derefter uddyber det.

Citater skal i øvrigt være forholdsvis korte og må ikke fylde meget i forhold til det, du selv har skrevet. Der er særlige regler for, hvordan man laver noter og henvisninger i opgaver, så spørg din lærer, hvis du er i tvivl.

God praksis

Et enkelt sted træder en ironisk distance til terrorhandlingen frem, da det bliver pointeret, at de rabiater galningers forsøg på at dræbe "os" hidtil har været "uden nævneværdigt talent". Denne galgenhumoristiske bemærkning får "os", dvs. hele Danmark, til at rykke tættere sammen, men det dulmer også vores frygt for "rabiater galninge", fordi de fremstilles som inkompetente og klodsede.

I teksten påstås det, at "man skal have været både døv og blind, hvis man ikke havde en fornemmelse af, at sådan noget kunne ske også i Danmark." Her træder vreden og frustrationen tydeligt frem, og ironien er helt fraværende.

Opgaver til snubletråd C**OPGAVE 1:**

- Læs tekststykkerne igennem, og undersøg, hvad citaterne bruges til.
- Overvej, hvorfor man kan sige, at skribenten er snublet.

Ejnar er hans gamle ven fra folkeskolen, men han nævner en distance imellem dem, som om han ikke er den samme længere. Ejnar bliver beskrevet som en typisk arbejderdreng: "Han var allerede krum i ryggen, og måtte prale dumt for at være til" (side 344, linje 90). Det hele foregår på en enkelt vintereftermiddag, til det bliver aften. Det starter som eftermiddag hos mormoren, og bevæger sig hen mod aften, da han tager afsted.

*

"Den sidste balkjole" handler om en enkefrue og hendes to døtre, Emma og Antonie. Dagene går med at betragte byens folk fra vinduet og vente på det næste bal. En dag sker det endelig – det er ellers længe siden, der har været bal: "Så skulle der da endelig danses en gang igen – på et rigtigt bal. Gud skulle vide – det var såmænd også længe nok siden" (side 1, linje 4-5).

*

Hermansen bruger en masse ironi og sarkasme for at pointere, hvor latterlige kritikerne i virkeligheden er. Hun stiller et par retoriske spørgsmål for at få sin pointe igennem, og teksten driver af ironi, og hendes rygdækning er ikke eksisterende, da hun udelukkende latterliggør sine modstandere og altså kun har påstande.

D. Manglende distance i form af holdninger og procesorientering

EKSEMPLER

I starten syntes jeg, digtet var kedeligt, fordi det ikke rigtigt sagde mig noget, men da jeg kom ind i det efter at have læst det et par gange, kunne jeg godt se noget uhyggeligt ved det hele.

*

Jeg tror nok, at overskriften "Angst" henviser til en form for dødsangst. Jeg føler dog, at det lyriske jeg ikke rigtigt er nærværende i den ellers kærlige situation, og det synes jeg er mærkeligt.

Hvorfor er det en snubletråd?

En analyse skal etablere en fælles læsemåde, som kvalificeres ved hjælp af citater. Kort og kontant vil det sige, at det i forbindelse med tekstanalyse ikke er relevant, hvad du personligt mener, tror, tænker, synes, føler, medmindre du kan argumentere overbevisende for det. I opgavetyper, hvor du skal argumentere og/eller vurdere, skal det ske på et sagligt grundlag, så der vil heller ikke her være tale om, at du kommer med ubegrundede påstande eller holdningstilkendegivelser.

Procesorientering vil sige, at du skriver, hvad du tænkte eller gjorde undervejs, mens du skrev opgaven, og det anses næsten altid for at være irrelevant i danskfaglig sammenhæng. Når du skriver reflekterende, må du gerne forholde dig til din egen skrive- og tankeproces.

Som oftest giver holdninger og procesorientering et indtryk af, at du som læser ikke i tilstrækkelig grad distancerer dig fra stoffet, men forholder dig til det ud fra en for personlig vinkel.

Hvordan undgår man manglende distance i form af holdninger og procesorientering?

Træd et skridt tilbage fra dig selv, og betragt dig selv som "læser". Hver gang du bruger ordet "jeg" eller "man" i en sætning, så stands op, og overvej, om du kunne sætte "læseren" ind i stedet for. Hvis det ikke kan lade sig gøre, fordi det, du har skrevet, kun gælder for dig og din egen læse-/skrivesituation, kan du roligt slette det. Du har altid lov til at skrive "jeg", men det kan stort set altid omformuleres:

- Læseren får indtryk af ...
- Det er nærliggende at tro ...

oldninger

gt sagde mig
par gange,

or dødsangst.
e i den ellers

iceres ved
bindelse med
tror, tænker,
nde for det. I
skal det ske på
1, at du kommer
ser.

e eller gjorde
n altid for at
river reflekte-
g tankeproces.

edtryk af, at du
toffet, men for-

oldninger

om "læser".
ning, så stands
edet for. Hvis det
gælder for dig og
t. Du har altid
ormuleres:

- Man kunne hævde ...
- Det er slet ikke så nemt at vurdere, om ...

Forsøg at formulere dig på en saglig måde uden følelsesudbrud, og understøt dine analytiske pointer ved hjælp af gode citater fra teksten.

God praksis

Selve overskriften angiver et tydeligt hovedtema. Digtets situation er, at det lyriske jeg befinder sig i et kærligt favntag, men det er angstfuldt, ikke nydelsesfuldt, som det ses i appellen til du'et: "Hold fastere ..." (strofe 1, vers 1) og "Hold fast ..." (strofe 1, vers 3). Der er altså ikke tale om nogen form for hengivelse til øjeblikket, men en bevidsthed om dets ophør og i sidste ende døden, som jeget ønsker at jage på flugt ved at intensivere sin oplevelse med en endnu fastere omfavnelse.

Opgaver til snubletråd D

OPGAVE 1:

Forsøg at omskrive de to tekststykker herunder. Kan det lade sig gøre at undgå snubletråd D, uden at pointerne går tabt? Gør et forsøg.

Hun bliver heller ikke beskrevet som et specielt godt menneske, og jeg havde tænkt på, om jeg skulle komme ind på definitionen af "et godt menneske" eller "det gode menneske", men så ville jeg aldrig blive færdig. Hun bliver både beskrevet som uansvarlig, naiv, godtroende og i virkeligheden bare et helt igennem egocentrisk menneske.

*

Det er og bliver et følsomt emne, det med tillid og kærlighed. Enhver har nok prøvet at blive stukket i ryggen, holdt for nar eller følt sig trådt på af den, man havde mest kær. Jeg har i hvert fald prøvet det, og det var en skrækkelig følelse, som det tog lang tid for mig at forlade. Det var det sidste, jeg havde troet om den person, og det var den sidste, jeg regnede med kunne finde på det. Jeg havde nok bare forventet mere af netop denne person, og sådan er det også i novellen.

G. Generelle og vage formuleringer

EKSEMPLER

Der bliver brugt kraftigt værdiladede ord, og det betyder, at sproget bliver mere levende for læseren. Sproget er meget beskrivende, og det gør, at læseren bedre kan identificere sig med det, der bliver sagt.

*

I Danmark er der mange diskussioner om religion og terror, og der vil altid være nogle, der er uenige, men det vigtigste er, at der skal være plads til alle. Dette emne kan man blive ved med at diskutere, og vi bliver nok aldrig helt enige.

Hvorfor er det en snubletråd?

Det siger ikke noget om den specifikke tekst, at "de kraftigt værdiladede ord gør sproget mere levende", eller at "sproget er meget beskrivende". Det kan man skrive om samtlige tekster, der udtrykker holdninger på en temperamentsfuld måde. Formuleringer, der er så generelle, at de er dækkende for hundredtusindvis af tekster, bidrager ikke til analysen. Spørgsmålet er også, om det overhovedet er rigtigt – man kunne jo hævde, at "kraftigt værdiladede ord udvander sproget og gør fremstillingen ensidig". En opgave med mange generelle og vage formuleringer giver indtryk af en overfladisk behandling af teksten og emnet.

Det gælder også i det andet eksempel, som udgør afslutningen på en opgave. Det er her, læseren burde sidde og hoppe i stolen over den præcise og skarpe vinkel på emnet. I stedet vælger skribenten en meget vag formulering: Man ville kunne bytte "religion og terror" ud med "realityshows", "abort" eller et hvilket som helst andet emne, uden at læseren ville undre sig. Det er sådan nogle formuleringer, der i forsøget på at favne det hele bliver så vattede, at de egentlig ikke siger noget.

Hvordan undgår man generelle og vage formuleringer?

Forsøg at gøre din vinkel spids i stedet for stump: Sig noget skarpt om et lille hjørne af emnet i stedet for at sige noget sløvt om hele verden. Du kan sagtens derefter brede din skarpe iagttagelse ud og benytte den som et billede på noget større.

Vær opmærksom på, at der er stor fare forbundet med at generalisere. I de ovenstående eksempler er generaliseringen harmløs, men det er bestemt ikke altid tilfældet. Så hvis du i stedet for at sige noget sløvt om hele verden får sagt noget skarpt om hele verden, kan du også godt komme i problemer.

r

at sproget
ende, og det
er sagt.

r, og der vil
er skal være
ere, og vi

gt værdiladede
beskrivende".
oldninger på
erelle, at de er
il analysen.
kunne jo
gør fremstil-
formuleringer
emnet.

ingen på en
1 over den
nten en meget
or" ud med
mne, uden at
; der i forsøget
siger noget.

inger?
oget skarpt om
m hele verden.
og benytte

at generalisere.
is, men det er
ge noget sløvt
kan du også

God praksis
Kreationisme er ikke ligefrem på vej tilbage på biologipensummet, og det er ikke noget problem at blive statsminister, selvom man er ateist. Det danske demokrati synes ikke at være direkte truet, så der er måske ingen grund til at gå i forsvarsposition og afskrive troende som kriminelle galninge, sådan som det også slås fast i artiklen. Når vi begynder at dømmе mennesker på baggrund af deres religiøse tilhørsforhold, er vi på vej i den helt forkerte retning.

Opgaver til snubletråd G

OPGAVE 1:

- Læs tekststykket herunder, og forklar, hvor skribenten generaliserer og formulerer sig vagt.
- Hvordan kunne teksten gøres bedre?

Mange tekster er blevet skrevet gennem årene, og det moderne gennembrud er ingen undtagelse. Dengang havde de deres egne problemer, som vi nu kan se tilbage på, reflektere over og kaste lys over. Perioden er kendt for sine benhårde og direkte diskussioner og debatter i aviser og bøger. Der tales tit om, at man i det moderne gennembrud har taget fløjlshandskerne af og har taget tyren ved hornene. Der er mange ting, som karakteriserer denne tidsperiode, hvor Danmarks største kunstnere stammer fra.

OPGAVE 2:

- Læs de tre tekststykker nedenfor, og diskutér forskelle og ligheder.
- Hvilket tekststykke fungerer bedst – hvorfor?

I romantikken, der indledtes i ca. 1800, gjorde man op med det fornuf-tige og rationelle og bød romantisk kærlighed, drøm og anelse velkom-men. Nu var det ikke længere opdragelsen og civiliseringen af menne-sket, der stod i centrum, men i stedet stærkt emotionelle og storladne digte og dramaer.

*

1960'erne var en tid med store forandringer i verden og med ny tekno-logi i sigte. I novellen bliver den trygge familie i lille Danmark pludselig bevidst om, hvad der sker i verden, og de får øjnene op for andre ting end dagligdagens strabadser. En novelle omhandler ofte et seriøst emne, hvilket også er tilfældet her, og det er ikke blot tankevækkende for perso-nerne i novellen, men også for os læsere.

*

Mange forældre vil have, at det bedste skal ske for deres barn, men måden, forældrene håndterer det på, er meget forskellig i de enkelte kulturer. Fx vil arabere have deres barn til at blive læge, fordi de tjener masser af penge, mens danskere ønsker, at barnet følger i enten farens eller morens fodspor.

